

[J. E. Nørgaard.]

Naar det ærede Medlem Hr. Kristen Amby nu siger, at Liberalismen er det modsatte, saa mener jeg, at Liberalismen er i Pagt med Friheden. Er der nogen Ting, som Kristendommen er Talsmand for, saa er det baade Aandsfrihed og økonomisk Frihed, men det er Frihed under Ansvar.

Denne, tør jeg nok sige, berygtede Bog, der saa sandelig ikke er neutral, har en Illustration, der virkelig bekræfter, hvad det er, den taler om, hvor en Præst fra en Prædikestol til unge Mennesker udstøder Svovldampe. En saadan Bog mener jeg er absolut skadelig og farlig, og den er med til at nedbryde vort Lands Moral og med til at undergrave det, som vi gerne vil at vort Lands Fremtid maa være, et demokratisk styret Land.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Det ærede Medlem Hr. J. E. Nørgaard har nu frafaldet sit Angreb paa selve den Ytring, jeg er kommet med, og som han først havde angrebet. Det ærede Medlem har nu vendt sig til at sige, hvad jeg lægger i den. Jeg tror nok, at vi hellere maa konstatere, at det er, hvad det ærede Medlem lægger i den og vil bruge den til, der er det eneste, der har gjort disse Udtalelser til noget, der skulde kunne fremføres i denne Sal. Udtalelsen, som den faldt ved den Lejlighed, var helt og klart en Redegørelse i Forbindelse med en Solhvervsfest, som betyder en Fest paa en Tid af Aaret, hvor Solen hverver, en Fest, som har sin Belysning helt tilbage til de ældgamle Tider, hvor Menneskene har fejret Solhvervet. Min Ytring faldt i ganske naturlig Forbindelse med det, som Festen symboliserede, og det er det ærede Medlem, der har gjort sig de flittigste Bestræbelser for at lægge alle sine Tanker og Tendenser og Interesser ind i det, der ved den Lejlighed har fundet Sted.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har Ordet for en kort Bemærkning.

Kristen Amby: Nu hører jeg jo, at Liberalismen var i hvert Fald noget, der kunde forliges med Vorherre, for det var noget med Frihed, og Kristendom var ogsaa Frihed. Det, jeg sagde før, var — og det vil jeg gerne staa ved —, at efter min Mening har den rene liberalistiske Lære og Praksis, saaledes

som den kom frem i Industrialismens Gennembrudstider, været saadan, at Børn og Kvinder blev behandlet som økonomiske Enheder og ikke som Mennesker, og ikke blot ikke som Mennesker, men da slet ikke som kristne Medmennesker, alt sammen i en liberal økonomisk Teoris Aand, og det var blot over for dette, at man fæstnede Talen om, at Religion er Opium for Folket, som Etikette paa et bestemt Parti, jeg nævnte dette. Jeg har aldrig forsøgt at hævde, at Konservatismen har noget særligt med Kristendom at gøre eller Patent paa den, eller at andre „Ismer“ har dermed at gøre, for det har de ikke. Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem skal lade være at tale om, at Liberalismen havde et særligt Forhold til Kristendommen, der var smukkere og renfærdigere end andre politiske Partier, for det tror jeg ikke vil lykkes ham — og heller ikke var det heldigt, om det lykkedes ham — at faa nogen til at tro.

Formanden: Jeg vilde mene, at vi snart kunde være tjent med at slutte de korte Bemærkninger, som vi nu er i Lag med.

Det ærede Medlem Hr. J. E. Nørgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

J. E. Nørgaard: Om det, saaledes som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch efter Referatet i „Politiken“ mener, historisk kan bevises, at det var af praktiske Grunde, at Christi Fødselsdag blev henlagt til Solhvervsfesten, det tør jeg ikke udtale mig om, det faar staa for det ærede Medlems egen Regning.

Naar det ærede Medlem Hr. Kristen Amby omtaler paa den Maade, han gjorde, de Synspunkter, jeg har gjort gældende, maa jeg dertil sige, at jeg absolut ikke mener, at Liberalismen i sin Oprindelse kan gøre mere Krav paa Kristendommen end andre Retninger, men jeg mener i hvert Fald, at Kristendommen vil skabe Frihed — Frihed under Ansvar —, og dersom man tager Kristendommen bort, er det muligt, at Friheden bliver værre end Tvang, for saa er den farligere. Men dersom Kristendommens Aand og Kraft faar Lov til at være det bærende for Friheden, saa er det sikkert det naturligste og det rigeste Liv, der kan leves.

Albinus Jensen: Indledningsvis vil jeg gerne takke den højtærede Kirkeminister for den paa Finansloven opførte 3-aarige Bevilling paa i alt 60 000 Kr. til Opførelse af en ny Kirke i Bræstrup. Uden denne Støtte fra Statens Side vilde det ikke have